

at naar Forslaget gaar ud paa at give ogsaa Kvinder Valgret, er det klart nok, at de henved 5,000 Kvindestemmer, som vilde komme til, gennemgaaende vilde blive Højrestemmer og ikke det modsatte. Det, der her er Tale om, er fortrinsvis Damer, som have Penge paa Rente, Kapitalistinder, og jeg tror nok, vi kunne være enige om, at enlige Damer med Penge paa Rente ere fikre Stemmer for Regeringspartiet. Det er altsaa aldeles klart, at Gennemførelsen af dette Forslag vil ikke i nogen Maade bewirke, at det i København nu herskende Parti ikke fremdeles vil have et overvældende Flertal i Kommunalbestyrelsen. Hvis jeg tør gaa ud fra, at omtrent $\frac{1}{4}$ af Repræsentanterne vil komme til at tilhøre Oppositionen, er jeg vis paa, at det vil blive alt. Naar jeg dernæst gaar over til Spørgsmaalet om Indførelse af selve Forholdstalsvalgmaaden, er det jo en Foranstaltning, hvis Hensigtsmæssighed og Billighed i og for sig synes at anerkendes fra de fleste Sider. Det ærede Medlem fra Naakfob (Hammerich) fremdrog et Eksempel fra Holland paa, hvorledes Stemningen i alle Kreise svinger paa en Gang, saaledes at et Parti enten er alt eller ogsaa er intet. Ja, det er jo netop en Ulempe ved Flertalsafstemningen, som man i politisk Henseende kan finde mer eller mindre ubelig, men som ganske sikkert, hvor det gælder Bestyrelsen af Affærer som de kommunale, virker endnu langt ugunstigere. Det ærede Medlem vil jo ganske sikkert erindre, at denne Forsamling er valgt ikke alene for Holland, men for hele Landet, og at selv i de Tider, da samtlige lollandste Repræsentanter have været Benstre, har Højre endda ikke været helt uden Repræsentation her i Tinget. Sagen er jo den, at man i de store Træk, i det raar, kan tilvejebringe en vis Udligning af Flertallet i den ene Kres ved Flertallet i den anden. Naar man derfor inddeler Landet som Helhed i et vist Antal Kreise, der stemme hver for sig, saa kan man gaa ud fra, at hvis den ene Anstuelse er i Majoritet i den ene Kres, vil den anden Anstuelse være i Majoritet i den anden, og saaledes vil man alligevel saa de forskellige Anstuelser, om ikke fuldstændig proportionalt, saa dog nogenlunde tilstrækkelig repræsenterede. Men Forholdet er jo i København dette, at her er hele Valgermassen et. Vi have ikke her Byen delt i en Række Kreise, som vælge hver for sig en af de 36 Repræsentanter. Her i Byen er Forholdet ganske det samme, som hvis hele Landet stemte under et. Det gælder altsaa her, at enten er man een over Halvdelen, og saa er man alt, eller ogsaa er man een under Halvdelen, og saa er man intet. Nu er jo i og for sig en

saadan Valgmaade behagelig for det Parti, som i Djebliffet har Flertallet; men det forekommer mig, at Stæbnens Gang lærer Menneskene, at Omkiftelser af og til kunne indtræde, og uagtet der ganske vist ikke er megen Sandsynlighed derfor, vilde jeg dog ikke anse det for fuldstændig umuligt, at ogsaa en skønne Dag her i Byen det kunde komme dertil, at Oppositionen kunde faa en Mand over Halvdelen. Men da spørger jeg: Mon saa ikke de ærede Herrer, som nu sætte sig imod en ringe Forandring, et ringe Afslag i deres udelukkende og absolute Magt, meget vilde beklage, at de ikke i Tide ere gaaede ind paa en rimelig Forandring. Jeg kan ikke andet end udtale, at det er en bedrøvelig Mangel paa politisk Instinkt, som de konservative Klasser gennem alle Tider, gennem alle Aarhundreder have udvist, at man altid har ladet det gaa lige til Spidsen, drevet sin Modstand ud til det yderste, indtil det pludselig er slaaet over, og saa vælter det hele om paa den anden Side. Det er f. Eks. en Ting, som man ofte her i Landet har hørt udtale fra konservativ Side efter 1848, at det var beklageligt, at man ikke allerede tidligere, under Kristian den 8de, fik en fri Forfatning, da havde der ikke været Nødvendighed for at gøre et enormt Spring paa een Gang. Jeg siger, at de Herrer, der nu sidde med hele Magten her i København, skulde ikke drive deres Modstand i den Grad paa Spidsen, stolende paa at kunne bevare denne ensidige Magt; de skulde langt hellere i Tide gøre mindre Indrømmelser, som de dog maa erkende for rimelige og billige. Naar man nu særlig gør Indvending mod Udvidelse af Valgretten ned til 800 Kr., saa kan jeg kun gentage, hvad jeg før sagde, at det er min fuldstændige Overbevisning, at den Valgerklasse, der vil komme til, ikke i noget væsentligt vil have anden Karakter, end de allerede nu valgberettigede Skatteydere paa 1,000 Kr. og nærmest over 1,000 Kr. Det vil som Helhed blive i alt væsentligt den samme Repræsentation som hidtil. Derfor kan jeg heller ikke paa nogen Maade erkende, at Gennemførelsen af Forslaget i dets nuværende Skikkelse vilde være en Fravigen fra det hidtidige Princip om, at de mere velhabende komme til at udøve den overvejende Indflydelse. I Virkeligheden er jo en Census af 800 Kr. ikke ringe. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkres udtalte ganske vist, at han mente, at der snarere vilde være Anledning til at sætte Grænsen for Skattefriheden op i Stedet for at sætte Valgretten ned. Men jeg vil spørge, om det ærede Medlem dog ikke tror, at Forholdet faktisk her i Byen snarere er det, at